

ΒΙΟΛΟΓΙΑ

Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Διδακτέα ύλη – Διαχείριση Διδακτέας ύλης

Με βάση το ισχύον Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για τη Βιολογία της Α΄ τάξης του Γυμνασίου, από τη διδακτέα ύλη, όπως αυτή παρουσιάζεται στο διδακτικό εγχειρίδιο (βιβλίο του μαθητή), προτείνεται να διδαχθούν τα κεφάλαια :

1. Η Οργάνωση της ζωής (Κεφ. 1)
2. Αναπαραγωγή (Κεφ. 6)
3. Στήριξη και Κίνηση (Κεφ. 5)
4. Η πρόσληψη ουσιών και η πέψη στον άνθρωπο (Κεφ. 2.4)
5. Η μεταφορά και η αποβολή ουσιών στον άνθρωπο (Κεφ. 3.4)
6. Η αναπνοή στον άνθρωπο (Κεφ. 4.4)
7. Το νευρικό σύστημα του ανθρώπου (Κεφ. 7.4)

Η έμφαση που προτείνεται να δοθεί στις λειτουργίες της ζωής σε σχέση με τον άνθρωπο, επιλέχθηκε με δεδομένο το ότι, λόγω των περιορισμένων ωρών διδασκαλίας της Βιολογίας γενικότερα στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, οι μαθητές δεν έχουν άλλη ευκαιρία να μελετήσουν όλες τις λειτουργίες του ανθρώπινου οργανισμού, κάτι ιδιαίτερα σημαντικό για τη ζωή τους.

Η μελέτη της εξελικτικής υπόστασης των οργανισμών που προβλέπεται από το ισχύον Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών, μπορεί να προσεγγιστεί με τη μελέτη κάθε λειτουργίας από τους μονοκύτταρους οργανισμούς έως τον άνθρωπο, είναι ενδιαφέρουσα αλλά σε αρκετές περιπτώσεις περιλαμβάνονται λεπτομέρειες για τη δομή των συστημάτων που εξετάζονται στους διάφορους οργανισμούς οι οποίες ταλαιπωρούν τους μαθητές χωρίς να προσφέρουν στην ανάδειξη της εξελικτικής πορείας των οργανισμών.

Ωστόσο, επειδή κρίνεται σημαντικό να δοθεί στους μαθητές η ευκαιρία να προσεγγίσουν και την έννοια της εξέλιξης μέσα από τη μελέτη ορισμένων τουλάχιστον λειτουργιών της ζωής και των οργανικών συστημάτων που τις εξυπηρετούν, προτείνεται να διατηρηθεί αυτή η δομή στη μελέτη των λειτουργιών: (α) της «Αναπαραγωγής» (κεφ. 6), με δεδομένο το γεγονός ότι οι μαθητές δε θα έχουν την ευκαιρία να διδαχθούν κάτι σχετικό με την αναπαραγωγή σε φυτά και ζώα και (β) της «Στήριξης – Κίνησης » (κεφ. 5) γιατί περιλαμβάνονται θέματα ενδιαφέροντα για τους μαθητές αυτής της ηλικίας και επιπλέον αναφέρονται χαρακτηριστικά της εξέλιξης του σκελετού των οργανισμών μέσα από τα οποία αναδεικνύεται η σχέση της δομής των οργανισμών με τις ανάγκες που το περιβάλλον τους δημιουργεί, προκειμένου να επιβιώνουν σ' αυτό. Κατά τη διδασκαλία των ενοτήτων αυτών θα πρέπει να δοθεί έμφαση σε ομοιότητες και διαφορές των διαφόρων ομάδων οργανισμών με εξελικτική διάσταση.

Η αναδιάταξη των κεφαλαίων με πρόταξη αυτών που θα διδαχθούν με την υπάρχουσα δομή (μελέτη της συγκεκριμένης λειτουργίας από τους μονοκύτταρους οργανισμούς έως τον άνθρωπο) και η διάταξη των υπολοίπων έγινε με τρόπο κατά τον οποίο να μην θίγεται η ανάδειξη της λειτουργικής σχέσης των επιμέρους συστημάτων.